

Biomedische Wetenschappen

Plagiaat in scripties, essays en verslagen.

Wat is de voor BMW relevante definitie van plagiaat?

Volgens van Dale is plagiaat: “1. het overnemen van stukken, gedachten, redeneringen van anderen en deze laten doorgaan voor eigen werk; 2. een van anderen overgenomen deel van een geschrift, enz.”

De Onderwijs en Examen Regeling (OER) zegt hierover het volgende:

Onder fraude en plagiaat wordt verstaan het handelen of nalaten van studenten waardoor een juist oordeel over hun kennis, inzicht en vaardigheden geheel of gedeeltelijk onmogelijk wordt. (Zie OER art. 5.14.1.).

Wat is dan precies plagiaat?

Plagiaat moet heel ruim worden opgevat: elke ingeleverde tekst waarvan zinnen of hele alinea's niet zelf geschreven zijn, maar uit bestaande tekst(en) van een ander zijn gekopieerd. Onder “kopiëren” valt niet alleen digitaal knip- en plakwerk of ‘ouderwets’ overtypen, maar ook het - al dan niet zelf - letterlijk vertalen van zinnen en alinea's, en het vervangen van woorden in een bestaande tekst door synoniemen.

In de OER wordt gesproken over het overnemen van teksten, figuren en tabellen van gedrukt materiaal zoals boeken, tijdschriften en encyclopedieën zonder aanhalingstekens en verwijzing. Hieruit kan ten onrechte worden geconcludeerd dat een verslag zou mogen bestaan uit achter elkaar geplakte kortere en langere citaten, voorzien van aanhalingstekens en bronvermelding, en een korte verbindende eigen tekst van de hand van de ‘auteur’. Dit is inderdaad geen plagiaat, en valt dus niet als ‘overtreding’ onder de hier besproken regels, procedures en sancties. Anderzijds is een dergelijke ‘product’ in feite een bloemlezing van andermans werk en geen origineel eigen stuk waarmee je als student blijkt geeft van jouw schrijfvaardigheid. De docent zal zo'n “collage”-verslag dus als regel op andere gronden afkeuren, omdat de kennis, inzicht en vaardigheden van de student dan niet goed beoordeeld kan worden.

Het in eigen woorden samenvatten van andermans ideeën kan ook een vorm van plagiaat zijn, indien er geen duidelijke verwijzing staat en de indruk wordt gewekt dat het om een originele eigen gedachtegang van de student gaat.

Voorbeeld: de tekst in **bold** stond niet als zodanig in de geplagieerde tekst

Despite **extensive** research, the unknown still exceeds what **is** currently **known** on intracellular protein degradation, and major key questions **remain** unsolved. Among these are:

The modes **of specific recognition of proteins**

Timed recognition for the degradation of the many substrates

The mechanisms **of** aberrations in the system that **leads** to pathogenesis of diseases.

Laat het duidelijk zijn dat het ook niet is toegestaan om een ander je werkstuk of verslag te laten schrijven (al dan niet tegen betaling) en te laten lijken of het gaat om zelfgeschreven werk.

Tenslotte is het hergebruik van zelfgeschreven materiaal (zonder uitdrukkelijke toestemming van de docent) ook een vorm van plagiaat.

Waarom is plagiaat 'fout'?

Over het feit dat "plagiaat niet goed en absoluut onacceptabel is", zal weinig discussie zijn, maar het is nuttig om stil te staan bij de specifieke redenen waarom - in het algemeen, en in het bijzonder binnen de opleiding.

Te onderscheiden zijn:

- a. Wetenschappelijke integriteit. "Met andermans veren pronken" is - ook wanneer de wet niet wordt overtreden - een ernstige schending van geschreven en ongeschreven regels in de wetenschappelijke wereld. Voor docenten en onderzoekers is dit een vanzelfsprekendheid, en hoewel het ook voor de meeste (instromende) studenten geen punt van discussie is, blijkt dit niet altijd bij elk van hen zo te zijn.
- b. Het schrijven van verslagen en essays tijdens de opleiding betekent het werken aan een voor academici essentiële vaardigheid, nl. het vermogen om een eigen originele gedachtegang zelfstandig in eigen woorden weer te geven. Door (deels) van anderen gekopieerde teksten in te leveren wordt niet aan deze vaardigheid gewerkt, en kan dit vermogen niet (goed) worden beoordeeld, c.q. wordt mogelijk ten onrechte positief beoordeeld. Binnen de BSc opleiding is dit in veruit de meeste gevallen van plagiaat het voornaamste probleem.
- c. Het juridische argument: er kunnen auteursrechten worden geschonden. Dit zal op BSc niveau zelden aan de orde zijn, met uitzondering van het eventueel online zetten van een scriptie of werkstuk.

Hoe valt plagiaat (snel) te herkennen/ontdekken?

Controle op plagiaat is dus belangrijk en een wezenlijk deel van de beoordeling van een geschreven werkstuk of scriptie. Alle schriftelijke werkstukken moeten dus ook gecontroleerd worden op plagiaat. Daarvoor zijn de volgende mogelijkheden:

Gebruik van een plagiaatcontrole programma

Er zijn verschillende programma's beschikbaar die overlap zoeken tussen verschillende teksten. Ephorus is een dergelijk programma dat door BMW gebruikt wordt en elke geschreven opdracht moet in principe via Ephorus gecontroleerd worden op overlap. Het resultaat wordt beoordeeld door de docent/examinator. Mocht de examinator hierbij vermoeden dat het gaat om plagiaat dan moet hij dat melden bij de examencommissie. Deze zal dit uiteindelijk moeten beoordelen. Een discussiepunt vormen vormt soms het overnemen van de legenda van illustraties: soms technisch moeilijk te vermijden en begrijpelijk, maar alleen al om onderwijskundige redenen moet van studenten verwacht worden dat zij zelf de verklarende legenda schrijven bij de illustraties.

a. Herkenning bij eerste of tweede lezing

Afgezien van Ephorus controle zal het eerste aanknopingspunt voor de docent zijn: rijst bij lezing van een ingeleverde tekst twijfel of die door de student zelf geschreven is? Docenten kunnen 'verdachte_kenmerken' snel op te pikken.

b. (Vermoeden van) plagiaat wordt altijd gemeld, wat zijn de gevolgen?

Bij plagiaat in een als definitief bedoelde versie van een verslag, moet plagiaat altijd gemeld worden aan de examencommissie. Ook als plagiaat alleen wordt vermoed door een docent dan geeft deze dat altijd door aan de examinator. De examinator is verantwoordelijk voor het melden bij de examencommissie. Zie voor de verdere procedure OER art. 5.14.2. Overal waar het woord 'schriftelijk' staat, mag ook worden gelezen: 'per e-mail'. Ook de student wordt schriftelijk op de hoogte gesteld van de melding, en wordt in de gelegenheid gesteld te reageren.

Laat het duidelijk zijn dat er in OER art. 5.14.2 geen ruimte wordt gegeven voor een beslissing van de examinatoren. Elk vermoeden van plagiaat moet bij de examencommissie schriftelijk gemeld worden. De examencommissie bepaalt vervolgens de sanctie op grond van de aard en ernst en met in achtname van artikel 5.14.12

van de OER. Reden om dit altijd via de examencommissie te laten lopen is dat er dan gelijkheid geschapen wordt. Daarnaast vindt er ook registratie plaats (als plagiaat wordt vastgesteld) en bij herhaling zijn de sancties zwaar (zie hieronder).

c. Wat zijn de sancties, en wie legt ze op?

Een werkstuk waarin plagiaat geconstateerd is, wordt per definitie altijd ongeldig verklaard. Als plagiaat achteraf wordt geconstateerd – ook nadat al een cijfer is toegekend –, wordt het cijfer alsnog ongeldig verklaard; hetzelfde geldt voor het (eind)cijfer van een cursus waar het werkstuk deel van uitmaakt. Er mag dus ook geen onvoldoende worden toegekend die met andere deelcijfers kan worden gecompenseerd.

De examencommissie geeft, na de docent/examinator en de student te hebben gehoord, een oordeel over de ernst van het plagiaat, en besluit tot één van de volgende alternatieven:

- Het verslag wordt ongeldig verklaard en in de meeste gevallen volgt er ook een onvoldoende voor de cursus waarvan het verslag deel uit maakt.
- Het geval is dermate 'mild' dat na correctie verdere registratie en sancties niet nodig zijn. De student kan een verbeterde versie inleveren en de cursus alsnog met een voldoende afsluiten.
- Er wordt wel geregistreerd (=berisping, zie OER 5.14.4a), met als gevolg dat bijvoorbeeld de student niet (meer) in aanmerking komt voor een eventueel Cum Laude, en dat er bij herhaling sprake is van officieel vastgestelde recidive met bijbehorende consequenties, d.w.z. zwaardere sancties (zie OER 5.14.4c).
- De student heeft daarbij altijd de mogelijkheid in beroep te gaan tegen een genomen beslissing van de examencommissie (zie OER 15.14.3).

d. Hoe wordt er omgegaan met plagiaat in groepsproducten?

Uitgangspunt is de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het gehele verslag (zie OER 5.14.1). Vooral bij grotere groepen – zoals bij Project 1 en 2 - zal de docent echter geneigd zijn hier soepel mee om te gaan, en oog te hebben voor de toevoeging “...indien zij hadden kunnen of moeten weten dat de ander plagiaat pleegde”. Juist onder door groepsleden (te) laat ingeleverde bijdragen is de kans op knip- en plakwerk en dus plagiaat immers het grootst.

Ook bij Ephorus controle van een verslag van een groep studenten wordt ook bij een lage score gekeken worden waar die geringe overlap met bestaande teksten uit bestaat: een score van 3% in een groepsverslag van 10 studenten betekent nogal eens dat 1% te danken is aan referentielijsten ed., maar dat de andere 2% geheel in de bijdrage van één student zit, wat betekent dat van die individuele bijdrage >20-25% plagiaat kan zijn.

Examencommissie Biomedische Wetenschappen

December 2018